

Municipal Committee, Amritsar v. Karam Singh. (Sarkaria, J.)

ਅਪੀਲੀ ਅਪਰਾਧੀ

ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਰਕਾਰੀਆ ਅਤੇ ਸੀਜੀ ਸੂਰੀ ਜੇ. ਜੇ.

ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ.

ਕਰਮ ਸਿੰਘ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1970 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 1157

12 ਮਈ 1971 ਈ.

ਭੋਜਨ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ (1954 ਦਾ XXXVII) — ਧਾਰਾ 13(2) ਅਤੇ 16— ਭੋਜਨ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ—ਕੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ—ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਭੋਜਨ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਸੂਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ—ਅਜਿਹਾ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ—ਕੀ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ — ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਨਿਯਮ (1955)- ਨਿਯਮ 4(5) ਅਤੇ 7(3)- ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ, ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰੇਗੀ। ਕੋਈ ਕਠੋਰ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਖਾਸ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥ, ਭਾਵੇਂ ਮਲੀਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਲਈ ਜੋੜਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ, ਸੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਰਤੇ ਗਏ ਫ਼ਾਰਮਲਿਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤ, ਡੱਬੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ਕੀ, ਸਾਫ਼-ਸੁਥਰੀ ਲਾਈਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੋਈ ਚੀਜ਼, ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਸੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ, ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕਾਰਕ ਜੋ ਕੇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕੇਸ, ਤੱਥ ਦੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਕੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਹੋਈ ਹੈ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 13(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਨਮੂਨਾ ਟੈਸਟ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਕੋਈ ਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਮੂਨਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਤਜਵੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ

ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੁਤਾਹੀ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ। (ਪਾਰਾ 13 ਅਤੇ 27)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਨਿਯਮ, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 4(5) ਅਤੇ 7(3) ਵਿੱਚ "ਸ਼ਬਦ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਕੇਵਲ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਆਗਿਆਕਾਰੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ "ਮਏ" ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਤੁਰੰਤ" ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਮੂਲ ਕਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਰੁਝਾਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨਗੇ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਯੋਗ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਪਬਲਿਕ ਐਨਾਲਿਸਟ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਕੰਪਾਇਲ ਕਰੋ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਭੇਜੋ, ਪਲ ਉਹ ਨਮੂਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਦੂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣਗੇ, ਕੰਮ-ਇੱਕ-ਦਿਨ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਲੀਅਤਾਂ ਤੋਂ ਕਾਫੀ ਤਲਾਕਸ਼ੁਦਾ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 23 ਅਤੇ 24)

27 ਜੂਨ, 1969 ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਰੂਪ ਚੰਦ ਵਕੀਲ।

ਗਿਆਨੀ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਲਈ ਵਕੀਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਸ.ਐਸ. ਸਰਕਾਰੀਆ, ਜੇ.—(1) ਇਹ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੁਆਰਾ 27 ਜੂਨ, 1969 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਧਾਰਾ 417(3), ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਹੈ। ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 16(1)(a)(i) (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ "ਐਕਟ" ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ-ਜਵਾਬਦਾਰ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। .

Municipal Committee, Amritsar v. Karam Singh. (Sarkaria, J.)

(1) ਸਾਮੱਗਰੀ ਦੇ ਤੱਥ ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਿਉਨ ਦਸੰਬਰ 1925, 1957, ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪਾਲ ਦਾਸ (PW1) ਚਿਰਾਗ ਜਮਾਂਦਾਰ (PW3) ਅਤੇ ਡਾ. ਬਲਦੇਵ ਚਾਵਲਾ ਦੇ ਨਾਲ ਬਜ਼ਾਰ ਭੇਰੀਵਾਲਾ ਗਏ। ਮੁਲਜ਼ਮ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੁੱਧ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਵਲਟੋਹਾ ਲੈ ਕੇ ਵਰਿਆਮ ਚੰਦ ਹਲਵਾਈ (ਪੀ.ਡਬਲਯੂ.2) ਦੀ ਦੁਕਾਨ 'ਤੇ ਆਇਆ। ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਗਾਂ ਦਾ ਦੁੱਧ ਹੈ। ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਫਿਰ ਆਪਣੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਨੋਟਿਸ (ਫਾਰਮ VI ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ) ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਏ ਨੇ 60 ਪੈਸੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ, 660 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਦੁੱਧ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਖਰੀਦਿਆ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਤੋਂ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ। ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸੁੱਕੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਦੇ ਅੰਗੂਠੇ ਵਿੱਚ 16 ਬੂੰਦਾਂ ਫਾਰਮੇਲੀਵੀਅਰ ਦੀਆਂ ਪਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। 1 ਬੋਤਲ ਰਹਿਤ 2 ਫਿਰ ਲਾਲਬੇਲੇਦਾਰ ਅਤੇ ਸੀਲਬੰਦ ਸਨ। O ਇੱਕ 3 ਉਹ ਬੋਤਲਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ - ਰਸੀਦ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਸੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੂਜਾ ਦਸੰਬਰ 227, 1967 ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਮੀਮੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਡੀ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਮੋਹਰ ਦੇ ਨਾਲ। ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਈ) ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਬਲਿਕ ਐਨਾਲਿਸਟ ਨੇ 4 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਮਿਲਾਵਟੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 16 ਮਾਰਚ 1968 ਨੂੰ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਕਰਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ 1st ਕਲਾਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.ਜੀ.

ਫੂਡ ਐਡਲਟਰੇਸ਼ਨ ਰੂਲਜ਼, 1955 ਦੇ ਨਿਯਮ 50 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ।

(2) ਉਸੇ ਦਿਨ, ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1966 ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਤੀਆਂ ਲਈ ਛੇ ਵਾਰ ਮੁਲਤਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਆਖਰਕਾਰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ, ਅਤੇ ਉਹ 30 ਜੁਲਾਈ, 1968 ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। 17 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦੁੱਧ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਜੋ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਸੈਂਟਰਲ ਫੂਡ ਲੈਬਾਰਟਰੀ, ਕਲਕੱਤਾ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਡਾਇਰੈਕਟਰ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਨਮੂਨਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਮਿਤੀ 24/25 ਸਤੰਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਸ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੋਤਲ ਵਿੱਚ ਦਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। 25 ਫਰਵਰੀ, 1969 ਨੂੰ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, 25 ਦਸੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਦੁੱਧ ਦਾ ਤੀਜਾ ਨਮੂਨਾ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਿਆ

ਸੀ, ਨੂੰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਮਿਤੀ 19/20 ਮਾਰਚ ਨੂੰ ਸੀ।, 1968 ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਐਨਾਲਿਸਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੇਲ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਸੀ।

(3) ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ, ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਨੇ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪਾਲ ਦਾਸ (PW1), ਵਰਿਆਮ ਚੰਦ ਹਲਵਾਈ (PW2) ਅਤੇ ਚਿਰਾਗ ਜਮਾਂਦਾਰ (PW3) ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਨੇ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

(4) ਦੀ ਧਾਰਾ 342. ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਾਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਦੁੱਧ ਦਾ ਸੈਂਪਲ ਉਸ ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵੰਡ ਕੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਵਾਈ (ਮਾਲਿਨ ਲਈ) ਨਹੀਂ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਗਏ ਤੀਜੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਬਲਿਕ ਐਨਾਲਿਸਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ।

(5) ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਨਮੂਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮੇਲਿਨ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਿਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਸੀ, ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਤੱਥ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਪਾਲ ਦਾਸ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਸੀ। PW1) ਅਤੇ ਚਿਰਾਗ ਜਮਾਂਦਾਰ (PW3) ਅਤੇ ਦੁਆਰਾ

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀਸੀ ਵਿਚ ਉਸ ਤੱਥ ਦਾ ਪਾਠ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦੇ ਟੋਕਨ ਵਿਚ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਫੋਰਮਲਿਨ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਖੋਜ, ਇੱਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਾਰੇ ਤਿੰਨ ਨਮੂਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬੇਕਾਰ ਹੈ।

(6) ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਦੂਜਾ ਨਮੂਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, 24 ਸਤੰਬਰ, 1968 ਦੀ ਬਾਅਦ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਦਹੀਂ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਪਾਇਆ

Municipal Committee, Amritsar v. Karam Singh. (Sarkaria, J.)

ਗਿਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਕ ਟਰਾਇਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 2 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 12 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਇਸ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਕਿਉਂਕਿ ਤੀਜਾ ਸੈਪਲ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜਾਂਚ ਲਈ ਕਾਫੀ ਫਿੱਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਲਗਭਗ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸਥਿਤੀ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਬੋਤਲ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਹੀਂ ਪੈ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਗਈ ਤੀਜੀ ਸੈਪਲ ਬੋਤਲ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਡੇਢ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਅਤੇ 10 ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ। 1,500 ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਮਹੀਨੇ ਹੋਰ ਸਖ਼ਤ ਕੈਦ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ।

(7) ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਕੋ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿਚ 2 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 12 ਦਿਨ ਦੀ ਅਣਉਚਿਤ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋਸ਼ੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ 30 ਜੁਲਾਈ 1968 ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਜਿਸ ਲਈ ਫਾਰਮੇਲਿਨ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਫਿੱਟ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਧਾਰਾ 13 ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਸਦੇ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਨਿਰਣਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। (2) ਐਕਟ ਦੇ. ਇਸ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਲਈ ਸਮਰਥਨ ਕਿ ਲੋੜੀਂਦੀ ਤਾਕਤ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਫੋਰਮੇਲਿਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੜਨ ਵਾਲੇ ਦੁੱਧ ਦਾ ਨਮੂਨਾ- *ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਨਗਰ ਨਿਗਮ - ਬਨਾਮ ਯੀਸਾ ਰਾਮ* (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਜੋ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਾਰਚ, 1969 ਵਿੱਚ ਤੀਜੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਸੀ, ਦਾ ਕੋਈ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

(8) ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ *ਯੀਸਾ ਰਾਮ* ਦੇ ਕੇਸ (1) (ibid) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਕਿ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਦੁੱਧ ਦਾ ਨਮੂਨਾ, ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਤਰਾ

ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਦੇ ਫਾਰਮਲਿਨ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
ਘੀਸਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (ਐੱਲ.ਜੇ.) - ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ - ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਮੋੜ
ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੇ ਸਨ।

(9) ਸ੍ਰੀ ਹਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿਆਨੀ, ਦੋਸ਼ੀ-ਜਵਾਬ-ਦਾਤਾ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 2 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 22 ਦਿਨ (ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ) ਦੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ, 4 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 14 ਦਿਨ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਬੀਤ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ, ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਟੈਸਟ ਕੀਤੇ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਨਮੂਨਾ ਲੈਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਗਿਆਨੀ ਨੇ ਇਸ ਪੱਖ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ, ਦੁੱਧ ਦਾ ਇੱਕ ਨਮੂਨਾ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਫਾਰਮਲਿਨ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਇਸਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸੜਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਰਿਕਵਰੀ ਉਸਨੇ *ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ (2)*, *ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਬਨਾਮ ਪਿਲਾਗਲਾ ਰਾਓ (3)* ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਮੇਹਰ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (4) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਦੇਰੀ ਵੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 2 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 2 ਦਿਨ, ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਲਈ ਘਾਤਕ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ-ਸ੍ਰੀ ਗਿਆਨੀ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ-ਕਿਉਂਕਿ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕੋਲ ਦੁੱਧ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਹੀਂ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਸੀ, ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ *ਘੀਸਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (1)* ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਸੀ।), (ਇੰਫਰਾ) ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ 'ਚ ਦੋਸ਼ੀ।

(1) **ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 970**

(2) **1969 ALJ 133.**

(3) 1969 GLJ 1278 (AP)।

(4) **1970 PLR 1009**

(11) ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ, ਸ੍ਰੀ ਗਿਆਨੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਫੈਸਲੇ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ *ਬੱਬੂ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (5)*, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਫਾਰਮਲਿਨ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਦੁੱਧ, ਆਮ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚ, ਇਸਦੇ ਮੂਲ, ਗੁਣ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। 10 ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ. ਵਕੀਲ ਨੂੰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, *ਘੀਸਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (1)* (ਜੇ ਮੇਹਰ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ 'ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਨਿਯਮ' ਨਹੀਂ) (4) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ 'ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮ' ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ

Municipal Committee, Amritsar v. Karam Singh. (Sarkaria, J.)

ਲੱਭਦਾ (4) ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

(12) ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਮਾਮਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਗਲਤ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ -
ਘੀਸਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਗਲਤ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

(13) ਗੋਪਾਲਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਰੂਪ ਬਨਾਮ ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ (6) ਵਿੱਚ ਕੇਰਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਸਤਿਕਾਰਤ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਹਾਂ - ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਦੁੱਧ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫੋਰਮਲਿਨ ਨੂੰ ਜੋੜਨਾ, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਰੇਕ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਰਤੇ ਗਏ ਫਾਰਮਲਿਨ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤ, ਡੱਬੇ ਦੀ ਖੁਸ਼ਕੀ, ਸਾਫ਼-ਸਫ਼ਾਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਸੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ, ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸਨੂੰ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਹੋਰ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਕਾਰਕ ਜੋ ਕੇਸ ਤੋਂ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੱਥ ਦੇ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਅੰਗੂਠੇ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਮੂਨਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਤਜਵੀਜ਼ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਉਸ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮਾ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੁਤਾਹੀ ਜਾਂ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਘੀਸਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ, ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੰਨਾ 972 ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਨਿਰਪੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ:

“ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਹਰ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕੋਦਰੀ ਖੁਰਾਕ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(5) ਏਆਈਆਰ, 1970 ਸਾਰੇ। 122.

(6) (XV) 1971 MLJ ਰਿਪੋਰਟਾਂ (ਅਪਰਾਧਿਕ) 11.

ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ. ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਿਧਾਂਤ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਕਿਸੇ

ਵੀ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਠੱਗਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।" x

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਹੱਕ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ?

I

(15) ਦੁੱਧ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ 25 ਦਸੰਬਰ 1967 ਨੂੰ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਨਮੂਨਾ 27 ਦਸੰਬਰ, 1967 ਨੂੰ ਪਬਲਿਕ ਐਨਾਲਿਸਟ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਐਨਾਲਿਸਟ ਦੁਆਰਾ 4 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਸੀ। ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ 4 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਬਾਅਦ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ 15 ਫਰਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 16 ਮਾਰਚ, 1968 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968 ਨੂੰ ਤਲਬ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨਾ ਹੋ ਸਕਿਆ। ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਜ ਮਿਤੀਆਂ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ, 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1968, 25 ਮਈ, 1968, 15 ਜੂਨ, 1968, 6 ਜੁਲਾਈ, 1968 ਅਤੇ 20 ਜੁਲਾਈ, 1968) ਲਈ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਸ ਲਈ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ। 20 ਜੁਲਾਈ, 1968 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 30 ਜੁਲਾਈ, 1968 ਨੂੰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਨਮੂਨਾ ਟੈਸਟ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਸਨੇ 18 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 17 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਦਰਖਾਸਤ ਦਿੱਤੀ। ਫਿਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਉਹ ਨਮੂਨਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਨੇ 24 ਸਤੰਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਨਮੂਨਾ ਦਹੀਂ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(16) ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ 25 ਦਸੰਬਰ, 1967 ਤੋਂ 16 ਮਾਰਚ, 1968 ਤੱਕ, ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 2 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 22 ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਲਈ, ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਇਸਤਰਾਸਾ ਧਿਰ ਹੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। 16 ਮਾਰਚ, 1968 ਤੋਂ 30 ਜੁਲਾਈ, 1968 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 4J ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਹੋਰ ਦੇਰੀ - ਜੇਕਰ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਦੀ ਚੋਰੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਦੀ ਕਿਸੇ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਕੋਤਾਹੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੇਵਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ।

Municipal Committee, Amritsar v. Karam Singh. (Sarkaria, J.)

ਲਈ ਦੇਰੀ

ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸੈਂਪਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਸੜਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਤਾਕਤ ਦੀਆਂ ਫਾਰਮਲਿਨ ਦੀਆਂ 16 ਬੂੰਦਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, 2 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 22 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਇਹ 4 ਪੌਂਡ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਤੀਜਾ ਨਮੂਨਾ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਤੋਂ ਇਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 14 ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਲਈ ਕਾਫੀ ਫਿੱਟ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੇ ਇਸ ਨਮੂਨੇ ਨਾਲ ਫੇੜਫਾੜ ਹੋਣ ਦਾ ਸ਼ੱਕ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਮੂਨੇ ਦਾ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੜਨ, ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਸਧਾਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਰਮ ਅਤੇ ਨਮੀ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਕੋਲ ਨਮੂਨਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਠੰਢੀ ਸੁੱਕੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਰਿੱਜ ਵਿੱਚ ਸਟੋਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਤਾਂ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਣ-ਕੰਪੋਜ਼ਡ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੇ ਅਸਲੀ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇ। ਇੱਥੇ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਉਜਾਗਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗਿਆਨੀ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦੀ ਦਰੁਸਤਤਾ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ-ਵਿਕਰੇਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ ਨਮੂਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਲਈ ਭੇਜੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

(17) ਇਹ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਟੇਢੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ; ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਇਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ, ਜੋ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 13 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(18) ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਕਿ *ਘੀਸਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ* (1), (ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ) ਦੇ ਤੱਥ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਨਾਲੋਂ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਉੱਥੇ, ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਮੂਨਾ ਗਾਂ ਦੇ ਦੁੱਧ ਦੇ ਦਹੀਂ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਫਾਰਮੈਲਿਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਡਾਕਟਰ ਸਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼,

ਇੱਕ ਮਾਹਰ, ਨੇ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਦਹੀਂ ਵਰਗਾ ਇੱਕ ਭੋਜਨ ਪਦਾਰਥ, ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਬਦਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਕਮਰੇ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ, ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੀਜ਼ਰਵੇਟਿਵ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਰ 10 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਫਿੱਟ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜੇਕਰ

ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਫਰਿੱਜ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਇਸਦੀ ਚਰਬੀ ਅਤੇ ਗੈਰ ਚਰਬੀ ਵਾਲੀ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੀਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਮੂਨੇ ਨੂੰ ਕਮਰੇ ਦੇ ਤਾਪਮਾਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਚਰਬੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਚਰਬੀ ਵਾਲੀ ਠੋਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤਤਾ ਲਗਭਗ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੇਗੀ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪ੍ਰੀਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਨੂੰ ਫਰਿੱਜ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁੱਲ ਮਿਆਦ ਜੋ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਬਿਨਾਂ ਸੜਨ ਦੇ, ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਲਈ ਇਸਤਗਾਸਾ ਜਿਮੇਵਾਰ ਸੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਵਾਲਾ ਸੈਪਲ ਸੜਿਆ ਹੋਇਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਮੂਨਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ - ਜੋ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਮਾਹਰ ਸਬੂਤਾਂ ਅਤੇ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ-ਗਰੀਬ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਦਿਆਂ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਰੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਨਮੂਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਾਬ ਹੋ ਗਿਆ, ਨੇ ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨਾਲ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ। *ਘੀਸਾ ਰਾਮ ਦਾ ਕੇਸ* (1), ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਹੀ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਸੀ।

(19) ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ, ਅਤੇ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ *ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ* (2) *ਇਬਿਦ*, ਨੇ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ *ਘੀਸਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ*, (1) ਦਾ ਇੱਕ ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਦੁੱਧ ਦਾ ਨਮੂਨਾ ਜਾਂ ਭੋਜਨ ਵਰਗੀ ਵਸਤੂ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਫੋਰਮਾਲਿਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਲਈ ਆਪਣੀ ਫਿਟਨੈਸ ਗੁਆ ਬੈਠਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਮਾੜੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ। ਦਰਅਸਲ, ਗੁਪਤਾ ਜੇ. ਜਿਸ ਨੇ *ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ*, (2) ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਬੁੱਢੂ ਬਨਾਮ *ਰਾਜ*, *ਇਬਿਦ*, (3) ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਦੁੱਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਸੀ। ਦਹੀਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ

Municipal Committee, Amritsar v. Karam Singh. (Sarkaria, J.)

ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦਾ ਸਮਾਂ

(20) ਮੇਹਰ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, (4) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਿੰਗਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪੜ੍ਹਾਅ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 18 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਫੂਡ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ 660 ਮਿਲੀਲੀਟਰ ਗੈਰ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਦੁੱਧ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸੁੱਕੀਆਂ ਬੋਤਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਫਾਰਮਲਿਨ ਦੀਆਂ 16 ਬੂੰਦਾਂ ਪਾ ਕੇ ਸੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਬਲਿਕ ਐਨਾਲਿਸਟ ਨੇ 18 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 30 ਸਤੰਬਰ, 1966, ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸੇ ਮਿਤੀ ਨੂੰ, ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਭੇਜੀ ਕਿ ਨਮੂਨਾ ਮਿਲਾਵਟੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਸ ਨੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ 20 ਅਕਤੂਬਰ, 1966 ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮਿਹਰ ਚੰਦ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜੋ ਕਿ ਦੋ-ਗੁਣਾ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, (ਅਜੇ ਉਹ ਨਿਯਮ 4(5) ਅਤੇ 7 (3) ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਨਿਯਮ, 19' 55 ਮੰਡਾ ਟੋਰੀ ਸਨ, ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 42 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਸੀ; (ਬੀ) ਕਿ ਮੁਕੱਦਮਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 2 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 2 ਦਿਨ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸਦੇ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(21) ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ, ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨਾਲ ਅਸਹਿਮਤ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।

ਨਿਯਮ 4(5) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

“ਟੈਸਟ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਫਾਰਮ II ਵਿੱਚ ਭੇਜਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।”

ਦੀ ਸਮਗਰੀ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਨਿਯਮ 7 (3) ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ 'ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ (ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ) ਤੁਰੰਤ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।'

(22) ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 7 (3) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖੜ੍ਹਾ ਸੀ, 24 ਅਗਸਤ, 1968 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਮਿਆਦ

ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ।

(23) ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਯਮ 4 (5) ਅਤੇ 7 (3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਸ਼ਹੀਦ" ਕਿਸੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਅਨੁਮਤੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਤੀਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ "ਮਈ" ਸ਼ਬਦ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਸ਼ਬਦ "ਸ਼ੈਲ ਫਾਰਥ ਵਿਦ " ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਰੁਕਾਵਟ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਅਤੇ ਮੂਲ ਕਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਰਨ ਵੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

(24) ਪਬਲਿਕ ਐਨਾਲਿਸਟ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ, ਡੇਟਾ ਨੂੰ ਕੰਪਾਇਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਭੇਜਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰਨ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਨਮੂਨੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਾਦੂ ਦੀਆਂ ਚਾਲਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਕੰਮ-ਇੱਕ-ਦਿਨ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਅਸਲੀਅਤਾਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹੈਰਾਨ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਦੇਣਾ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ ਤੁਰੰਤ ਆਉਟ-ਟਰਨ ਭਾਵੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾਵਾਂ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਕੰਪਿਊਟਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋਣ। *ਘੀਸਾ ਰਾਮ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ*, (1) ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਲਈ ਜੀਵਿਤ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ: 1

"ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਗੱਦ ਦੇ ਕਟੌਤੀ ਨੂੰ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦੇਰੀ ਹੋਣੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ."

ਇਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਦੀ ਬੁਰਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ "ਫੋਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਤੰਗ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਰਥ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਨਤਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੁਆਰਾ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਜਾਂ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਦੇਰੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਕਾਟ-ਮੁਕਤ ਜਾਣ ਲਈ।

(25) ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਵਿਵਹਾਰਕ ਵਿਵਹਾਰਕ ਸੰਕਲਪ ਜੋ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ,

Municipal Committee, Amritsar v. Karam Singh. (Sarkaria, J.)

ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਾਫ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ *ਹਰੀ ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਕਾਮਥ ਬਨਾਮ ਅਹਿਮਦ ਇਸਹਾਕ*, (7)।

(26) ਕਿਉਂਕਿ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ "ਤੁਰੰਤ" ਕੇਵਲ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਨਮੂਨੇ ਨਾਸ਼ਵਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰੀਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਦੇ ਜੋੜ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੇ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(27) *ਮੇਹਰ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (4)* ਵਿੱਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਮੂਨੇ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਤਾਕਤ ਦੀਆਂ 16 ਬੂੰਦਾਂ ਫੋਰਮਾਲਿਨ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਕਿ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। *ਪਬਲਿਕ ਪ੍ਰੋਸੀਕਿਊਟਰ ਬਨਾਮ ਐਡੀਗਾ ਵੈਂਕਟ ਸਵਾਮੀ (8)* ਵਿੱਚ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੋਰਸ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਭੇਜਣਾ ਅਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇਣਾ ਸੀ।

(7) **AIR 195* SC 233.**

(8) **ਏਆਈਆਰ 1967 ਏਪੀ 133.**

ਸ਼ੱਕ. ਮੇਹਰ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ 42 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ ਲਈ ਘਾਤਕ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਦਿਲਚਸਪ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 1533, ਮਿਤੀ 8 ਜੁਲਾਈ, 1968, ਭਾਰਤ ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਮਿਤੀ 24 ਅਗਸਤ, 1968 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਿਯਮ 7 (3) ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਸੀ। ਨਮੂਨਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਇਸ ਸੋਧ ਨੇ ਨਿਯਮ 7 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ "ਤੁਰੰਤ" ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਉਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ। ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਪੱਖਪਾਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਲਈ, ਰਿਪੋਰਟ ਭੇਜਣ ਵਿੱਚ 42 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

(28) ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਹਰ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਬਿੰਦੂ (ਅ) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 2 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 2 ਦਿਨ (ਜਾਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਵੀ) ਦੀ ਅਣਜਾਣ ਦੇਰੀ। ਇਸਤਰਾਸਾ ਪੱਖ, ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਦੁੱਧ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਵਿਗਾੜ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦਾ ਹੈ (ਫਾਰਮਲਿਨ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ) ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ, ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦਰਜ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਇੱਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰੇਗੀ। ਕੋਈ ਸਖਤ ਅਤੇ ਤੇਜ਼ ਨਿਯਮ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਖਾਸ ਖੁਰਾਕੀ ਵਸਤੂ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਫਾਰਮਲਿਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਿਜ਼ਰਵੇਟਿਵ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੜ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਅਯੋਗ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਮੂਨਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ. ਕੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 13(2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਕਰਨਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਤੇ ਗੁਣਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। (ਮੇਹਰ ਚੰਦ ਦੇ ਕੇਸ (4) ਵਿੱਚ, ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਨਮੂਨਾ ਲੈਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ 2 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 2 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਛੋਟੀ ਦੇਰੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਸੜਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਗਈ ਸੀ।)

(29) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹੋਏ, ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਬਰੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਟਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਬੂਤ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਨੁਕਤੇ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਵਿਚਾਰ

Municipal Committee, Amritsar v. Karam Singh. (Sarkaria, J.)

ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਲਈ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ (ਖੇਡੂ ਵਿੱਚ) ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਮੋਹਟਨ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ (9), ਕਿ “ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਾਏ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹਨ” ਜਾਂ “ਬਹੁਤ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?”

(30) ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮਾਮਲਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਮੈਕਸਿਮ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਡੇ ਮਿਨੀਮਸ ਨਾਨ ਕਿਊਰਟ ਲਾ (ਕਾਨੂੰਨ ਮਾਮੂਲੀ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ)। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸੀ, ਮਾਮੂਲੀ ਸੀ।

(31) ਪਬਲਿਕ ਐਨਾਲਿਸਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਦੁੱਧ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ-

(a) ਦੁੱਧ ਦੀ ਚਰਬੀ — 4.6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (ਲੋੜੀਂਦੇ 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ)।

(b) ਦੁੱਧ ਦਾ ਠੋਸ ਅਤੇ ਚਰਬੀ ਨਹੀਂ—8.0 (ਲੋੜੀਂਦੇ 8.5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਬਜਾਏ)।

(33) ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਜਿਸ ਨੇ ਪਬਲਿਕ ਐਨਾਲਿਸਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਮੂਨੇ ਵਿੱਚ 'ਦੁੱਧ ਦੀ ਚਰਬੀ' 4.6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ 'ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ ਠੋਸ ਪਦਾਰਥ ਨਹੀਂ ਚਰਬੀ' 7.7 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਨ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਵਿੱਚ "ਠੋਸ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 0.3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹੋਏ - ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਰ ਦੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਤਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 14 ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਨਮੂਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ - ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ 'ਦੁੱਧ ਦੀ ਚਰਬੀ' ਪ੍ਰੀ ਕ੍ਰਾਈਬਡ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ 0.6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੱਧ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ 'ਦੁੱਧ ਦੇ ਠੋਸ ਪਦਾਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਚਰਬੀ ਨਹੀਂ' ਲਗਭਗ 0.5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਕਮੀ ਸੀ। 'ਦੁੱਧ-ਠੋਸ' ਦੀ 0.5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘਾਟ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਦੁੱਧ-ਚਰਬੀ' ਦੀ 0.6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧੂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਨਾਲ, ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ ਕਮੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਨਾਲ 0.1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਮੀ ਨਾਮੁਮਕਿਨ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਬਰੀ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਮਾਲਵਾ ਕੋ-ਆਪ੍ਰੋਟਿਵ ਮਿਲਕ ਯੂਨੀਅਨ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰੀ ਲਾਈ (10) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ 0.1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ 0.4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ, ਠੋਸ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਏਸੀ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੁੱਧ ਵਿੱਚ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (11), ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ

(9) ਏਆਈਆਰ 1971 ਐਸਸੀ 66.

(10) CrI. 14 ਅਗਸਤ, 1967 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ 1964 ਦਾ ਨੰਬਰ

(11) 1970 Cr. L.J. 1047.

235-236 ਏ.

ਸੈਕਸ਼ਨ 417 (3) ਕਰੋੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਨਾਲ। ਪੀ.ਸੀ., ਨੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ 0.3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਕਮੀ ਸੀ।

(33) ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਤਾਕਤ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(34) ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਸੀਜੀ ਸੂਰੀ ਜੇ .—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਡੋਲਮਿਨ

Municipal Committee, Amritsar v. Karam Singh. (Sarkaria, J.)

ਰਵਿਜ਼ਨਲ ਸਿਵਲ.

ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਸੀ. ਜੇ

ਹਰੀ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ.

ਮੋਹਰ ਸਿੰਘ- ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1970 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1177.

14 ਮਈ 1971 ਈ.

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ (1898 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ V)—ਧਾਰਾ 145— ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ—ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਧਿਰਾਂ ਨਹੀਂ—ਕੀ 'ਦੇ ਨਤੀਜੇ' ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਕਾਰਵਾਈਆਂ—ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਪੁਰਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਉੱਤਰਦਾਤਾ—ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਜੋ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਹੋਣ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ—ਅਜਿਹਾ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ—ਕੀ ਇਸ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦਾ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦਾ ਪਾਬੰਦ ਚਰਿੱਤਰ, ਹਰ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ ਪਾਬੰਦ ਹੋਣਗੇ। (ਪਰਾ ੫)

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 145 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸਪੁਰਦਾਰ ਵਜੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੀ।